

Ενημέρωση για τον αυτισμό

ΛΙΛΑ ΚΟΣΣΥΒΑΚΗ

Λίγα λόγια για μένα όσον αφορά
τον αυτισμό

Σημαντικά στοιχεία

Επιπολασμός

- Περίπου 1-2 % του γενικού πληθυσμού (Fombonne et al., 2021)
 - 4.5 στους 10.000 (Lotter, 1966)
 - 1 στους 36 (Centers for Disease Control and Prevention, 2023)
- Η αύξηση του επιπολασμού μπορεί να αποδοθεί σε αλλαγές στις διαγνωστικές πρακτικές και στην ευαισθητοποίηση του κοινού (Russell et al., 2021)

Αναλογία φύλου

- Η αναλογία ανδρών:γυναικών με αυτισμό κυμαίνεται μεταξύ 4:1 (Fombonne, 2009) και 3:1 (Loomes et al., 2017)
- Οι γυναίκες με αυτισμό τείνουν να καλύπτουν τις δυσκολίες τους/τον αυτισμό τους → είναι πιο δύσκολο να λάβουν διάγνωση (Dean et al., 2017)

Ο αυτισμός ως φάσμα

Ο αυτισμός είναι ένα φάσμα, πράγμα το οποίο σημαίνει ότι, ενώ όλα τα αυτιστικά άτομα μοιράζονται ορισμένα κοινά χαρακτηριστικά, ο αυτισμός τους επηρεάζει με διαφορετικούς τρόπους

Παράγοντες που επηρεάζουν την διαφορετικότητα των αυτιστικών ατόμων

- Νοητική ικανότητα
- Σοβαρότητα αυτισμού
- Επικοινωνιακές και γλωσσικές δεξιότητες
- Προσωπικότητα
- Δυνατά σημεία και ενδιαφέροντα
- Πολιτιστικό υπόβαθρο

Αυτισμός στην τριτοβάθμια

- ▶ Ο αυτισμός εντάχθηκε πρόσφατα (ΦΕΚ Β 6069/28-11-2022) στον πίνακα των παθήσεων για εισαγωγή χωρίς εξετάσεις στην τριτοβάθμια εκπαίδευση ατόμων με αναπηρία (σε ποσοστό 5%) με αποτέλεσμα να υπάρχει συχνότερη παρουσία αυτιστικών ατόμων στα πανεπιστήμια
- ▶ Οι αυτιστικοί φοιτητές στη χώρα μας θεωρούν ότι διοικητικό και ακαδημαϊκό προσωπικό στα πανεπιστήμια δε γνωρίζουν πώς να τους στηρίξουν και αναγνωρίζουν ότι υπάρχει μεγάλη και επείγουσα ανάγκη για ευαισθητοποίηση και ενημέρωση (Wood and Milton, 2018)

Βασικοί τομείς δυσκολιών/ διαφοροποίησης

4 βασικοί τομείς δυσκολιών/διαφοροποίησης

- ❑ Επικοινωνία
- ❑ Κατανόηση κοινωνικών καταστάσεων και αλληλεπίδραση
- ❑ Ακαμψία σκέψης και συμπεριφοράς
- ❑ Αισθητηριακή επεξεργασία

1. Επικοινωνία

Δυσκολίες σε

- ▶ **αυθόρμητη επικοινωνία και ομιλία με σκοπό την επικοινωνία**
- ▶ **χρήση αντωνυμιών** (κυρίως «εγώ» και «εσύ»)
- ▶ **κατανόηση της γλώσσας** (ειρωνεία, σαρκασμός, χιούμορ, ευγενικός τρόπος επικοινωνίας, μεταφορική ομιλία)
- ▶ **παραγλωσσικά στοιχεία** (κινήσεις προσώπου και χεριών, θέση και κατεύθυνση σώματος)
 - ▶ ασυνήθιστη προσωδία (ρυθμός και τόνος φωνής)
- ▶ Η **ηχολαλία** και οι **συμπεριφορές που προκαλούν** είναι συχνά μορφές επικοινωνίας
- ▶ Είναι πιθανό να μιλούν κυρίως ή αποκλειστικά για τα **ιδιαιτέρα ενδιαφέροντά τους**

2. Κατανόηση κοινωνικών καταστάσεων και αλληλεπίδραση

- ▶ Το άτομο με αυτισμό μπορεί να είναι απομονωμένο ή να επιθυμεί και να επιδιώκει αλληλεπίδραση
- ▶ Σύνηθες άγχος σε κοινωνικά απαιτητικές καταστάσεις
- ▶ Δυσκολία αντίληψης κοινωνικών ενδείξεων και κανόνων (μιλούν με ειλικρίνεια και κάνουν ακατάλληλα σχόλια)
- ▶ Πιθανή παρερμηνεία καταστάσεων (π.χ. εκφοβισμός, παρενόχληση)

3. Ακαμψία σκέψης και συμπεριφοράς

- ▶ ειδικά ενδιαφέροντα
- ▶ προτιμούν ρουτίνες & τελετουργίες
 - ▶ η αλλαγή είναι πολύ δύσκολη
- ▶ δυσκολεύονται να υιοθετήσουν τις απόψεις των άλλων ή να φανταστούν τον εαυτό τους στη θέση των άλλων
- ▶ επικεντρώνονται στις λεπτομέρειες, χάνουν τη συνολική εικόνα

4. Αισθητηριακή επεξεργασία

Μπορεί να υπάρχουν δυσκολίες σε:

- ▶ Υπερ/υπο ευαισθησία (π.χ. θόρυβος, αφή)
- ▶ φιλτράρισμα/διαλογή άσχετων πληροφοριών
- ▶ προσοχή σε περισσότερους από έναν τύπους αισθητηριακών εισροών ταυτόχρονα (π.χ. ήχος και εικόνα)

Οι αισθητηριακές διαφορές μπορεί να προκαλέσουν στους μαθητές με αυτισμό έντονο άγχος στο σχολείο

.Net magazine cover by Saiman Chow

Στρατηγικές που μπορεί να βοηθήσουν

Τι μπορεί να βοηθήσει στο πανεπιστήμιο (1);

- ▶ Φροντίστε για προβλεψιμότητα (τι περιλαμβάνει το μάθημα, πώς θα εξεταστούν, πρόσβαση σε διαφάνειες πριν το μάθημα, έγκαιρη ενημέρωση για αλλαγές)
- ▶ Δομήστε δραστηριότητες, υλικό, χρόνο και χώρο (π.χ., πόσο χρόνο να αφιερώσουν σε κάθε δραστηριότητα, πόσες πηγές να διαβάσουν για μία εργασία)
- ▶ Διευκρινίστε εάν έχουν καταλάβει σωστά τι πρέπει να κάνουν σε εξετάσεις και εργασίες (διφορούμενες έννοιες/ασκήσεις, μεταφορικές εκφράσεις)
- ▶ Εξηγήστε γιατί πρέπει να κάνουν κάτι (μελέτη ενός συγκεκριμένου άρθρου, παρουσίαση για να αυξήσουν το βαθμό τους)

Τι μπορεί να βοηθήσει στο πανεπιστήμιο (2);

- ▶ Επιλέξτε αίθουσες και αμφιθέατρα με καλή ακουστική και φυσικό φωτισμό (χωρίς οπτικούς και ακουστικούς περισπασμούς, με περσίδες για τις ηλιόλουστες ημέρες και αποφυγή λαμπών φθορίου)
- ▶ Επιτρέψτε τους να φοράνε καπέλα, κουκούλες, γυαλιά ηλίου, ακουστικά ακύρωσης ήχου, να χρησιμοποιούν αγχολυτικά αντικείμενα ή να στέκονται όρθιοι κατά τη διάρκεια του μαθήματος
- ▶ Επιτρέψτε τους να αποχωρούν από την αίθουσα εάν αισθάνονται άγχος, κούραση ή αισθητηριακή υπερφόρτωση
- ▶ Δώστε εναλλακτικές ή προβείτε σε ειδικές ρυθμίσεις για ομαδικές εργασίες και προφορικές παρουσιάσεις
- ▶ Επιτρέψτε τους να ηχογραφούν τις διαλέξεις

Τι μπορεί να βοηθήσει στο πανεπιστήμιο (3);

- ▶ Επιτρέψτε τους να κάθονται σε καθορισμένες θέσεις σε αμφιθέατρα και αίθουσες κατόπιν συνεννόησης μαζί τους
- ▶ Όταν δεν είστε σίγουροι/ες πώς να παρέχετε υποστήριξη ή να κάνετε προσαρμογές, κανονίστε μια συνάντηση με το/τη φοιτητή/τρια και τους γονείς τους
- ▶ Ορίστε ένα μέλος του προσωπικού στο οποίο μπορούν να απευθύνονται οι αυτιστικοί φοιτητές για βοήθεια και διευκρινήσεις (τακτική διαδικτυακή διαθεσιμότητα)
- ▶ Ορίστε φοιτητές «Πρωταθλητές/ριες Αναπηρίας/αυτισμού»

Όμως...

Στίγμα

“ΔΕΝ ΤΟ ΛΕΩ ΣΤΟΥΣ ΣΥΜΦΟΙΤΗΤΕΣ/
ΣΤΙΣ ΣΥΜΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ ΜΟΥ ΓΙΑΤΙ ΔΕ ΘΕΛΩ
ΟΙ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΟ ΠΩΣ
ΜΕ ΒΛΕΠΟΥΝ. ΠΡΟΤΙΜΩ ΝΑ ΜΕ ΘΕΩΡΟΥΝ ΕΝΑΝ
‘ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΤΥΠΟ’ ΠΑΡΑ ΕΝΑΝ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟ”

(φοιτητής, Ολλανδία)

